60.008/K

M.T.I. Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

---

budapest, 1981. november 24. bel k e d d

---

sb0001 4 150 mtib1001

huszonhatezer uj otthon

1981. november 24. - az év első tiz hónapjában - az évm gyorsjelentése szerint - az épitőipari kivitelező vállalatok és szövetkezetek 26.000 uj lakást adtak át, idei tervüknek 60 százalékát, tehát ezuttal is az év végére torlódtak a munkák: novemberben és decemberben 17.400 uj otthon épitését kell befejezni, hogy teljesithessék idei tervüket.

az évm vállalatok közül a komárom megyeiek már azt jelenthették, hogy elsőként teljesitették idei tervüket az előirányzott 1.104 uj otthon átadásával. éves feladatának több mint 70 százalékát váltotta valóra az alba regia állami épitőipari vállalat, a győr, a hajdu és több más megyei évm vállalat is. a legtöbb helyen mégis nagyobb hajrára van szükség, mint mult év végén, különösen sok átadás maradt hátra budapesten, ahol a lakásépitési program teljesitését 13 megyei évm vállalat dolgozói segitik. ezeken a munkahelyeken sem tavaly, hanem lényegében az év elején kezdődött az épitkezés, s ezért a befejezésre sem kerülhet sor korábban, mint az év utolsó heteiben. az időjárás most enyhe, kedvez az épitőknek, de a legtöbb épületben már üzembe helyezték a fütőberendezéseket is, s a festést, a mázolást, a tapétázást, és más befejező munkálatokat akkor is folytathatják, ha hidegebbre fordul az idő.

nem kevés helyen tulórázással, szombat-vasárnapi munkával, az erők átszervezésével gyorsitják az épitést. nagy gondot forditanak arra, hogy a sietség ne menjen a minőség rovására, amit anyagilag is

SP

ösztönöznek, s a munka átvételénél szigoruan megkövetelnek. a vállalatok és szövetkezetek jelenleg több mint 50.000 lakás épitésén dolgoznak, és ennek nagy része már a jövő évi ütemesebb átadások előkészitését szolgálja. növelik a december végéig tető alá kerülő épületek számát, hogy 1982 közepéig egyenletesebb munkával, az éves átadási feladatnak legalább 40-45 százalékát teljesitsék, és igy lényegesen csökkentsék az évvégi torlódást./mti/

i sb sl bam rj hgy

00.20 241181 1964

-.-

sb0002 4 150 mtib1002

több a fiatal kisiparos

1981. november 24. - a lakosság szolgáltatási igényeinek ma már mintegy 50 százalékát kisiparosok elégitik ki. létszámuk - a korábbi esztendőkben tapasztalt csökkenés után - ismét emelkedik, jelenleg meghaladja a 102 ezret. az elmult öt esztendőben bekövetkezett 21 százalékos létszámnövekedést nagymértékben elősegitették a kisipari tevékenység jogi és gazdasági szabályozásának kedvező változásai, egyebek közt az iparjogositványok kiadásának egyszerüsitése, a mestervizsgákhoz kötött szakmák számának csökkentése, a bér- és jövedelemszabályozás uj rendszere.

a kisiparosok száma a fővárosban kisebb mértékben, vidéken viszont erőteljesen nőtt. ennek köszönhetően csökkentek a megyékben a kisebb települések szolgáltatási fehér foltjai, de javult a városi uj lakótelepek ellátása is. az elmult öt évben 72 -ezren váltottak iparjogositványt, s 54- ezren szüntették meg tevékenységüket. jelentős azoknak a száma, akik főfoglalkozásu kisiparosságukat nyugdij mellettire cserélték fel. ezzel együtt is csökkent azonban a kisiparosok átlag-életkora, különösen az elmult két-három esztendőben váltotta ki egyre több fiatal az ipart. tiz esztendővel ezelőtt a 40 év alatti korosztály a kisiparosok táborának csupán 22 százalékát tette ki, ma már ez több mint 40 százalék. mig korábban az utánpótlás főként a kisiparosok gyermekeiből tevődött össze, ma már a fiatalok 16 százaléka származik csak kisiparos családból. a fiatalodás együtt járt a szolgáltatások, a kispari tevékenység szinvonalának emelkedésével is, mivel a 40 év alatti iparosoknak jelentős része az általános iskolán kivül középfoku végzettséggel is rendelkezik./mti/

i os rj sl bam hgy

00.21 241181 1695

BT -.-

sb0003 4 130 mtib1003

szives vendéglátásból - rablás

1981. november 24. - ,, a büntetés kiszabásában a biróság valamennyi vádlottnál enyhitő körülményként értékelte a kirabolt férfi könnyelmü magatartását, amely megkönnyitette a büncselekmény elkövetését.,, - a pesti központi kerületi biróság legutóbb egy csoportos rablás vádlottjaira kiszabott szigoru itéletének indokolásában volt kénytelen értékelni az áldozat könnyelmü - s a hasonló ügyek gyakorisága miatt - korántsem egyedülálló felelőtlen viselkedését.

az idén februárban, az egyik xi. kerületi borozóban, együtt iszogatott a 24 éves dombrádi lakatos áron, a 42 éves budapesti zsigó józsef, a 29 éves tiszakarádi kanalas veronika és élettársa, a 38 éves budapesti zsigó miklós. a társaság egy idő után szétvált, majd kanalas veronika és zsigó józsef egy józsefvárosi presszóban kötött ki, ott kiszemeltek egy magányosan üldögélő férfit, beszélgetni kezdtek vele, s a nő felajánlotta alkalmi ismerősüknek, hogy bemutatja őt a hugának. a férfi invitálásukra elindult velük egy józsefvárosi házba,s utközben csatlakozott hozzájuk zsigó miklós és lakatos áron is. a társaság ezután abban a pincelakásban folytatta a borozgatást, amelybe lakatos és családja önkényesen költözött be. egyszercsak lakatos ököllel a vendég arcába csapott. a megtántorodott sértett zsebeiből kanalas veronika 4 ezer forintot kivett. a féri védekezni próbált, de lakatos további ökölcsapásai következtében erdménytelenül. táskájából közben a nő további 500 forintot elemelt. a károsultat végül kizavarták a lakásból, megfenyegetve, hallgasson az eseményekről. a szerencsétlenül járt férfi - az arcára mért ütésektől - orrcsonttörést szenvedett.

a biróság a csoportosan elkövetett rablás értelmi szerzőjét és a sulyos testi sértés okozóját - a korábban garázdaságért és más erőszakos büncselekményekért már börtönviselt -lakatos áront - 6 évei szabadségvesztésre itélte. a lopások és zsebtolvajlások miatt ugyancsak visszaeső bünözőre, kanalas veronikára 7 évi szabadságvesztést szabtak ki. a bünsegédek: zsigó józsef 3 évi és 6 hónapi, zsigó miklós pedig 3 évi szabdságvesztés büntetést kapott.

az itélet nem jogerős./mti/

i gy rj ma hgy

00.22 241181 2185

BT -.-

sb0004 4 130 mtib1004

utazási kedvezmények

1981. november 24. - rendkivüli kedvezmények bevezetését tervezi az expressz ifjusági és diák utazási iroda általános-, közép- és felsőfoku oktatási intézmények nappali tagozatos tanulói és hallgatói részére. 1982-től a szovjetunióba, az ndk-ba, csehszlovákiába, lengyelországba és romániába induló társas utakon - a tengerpartiak kivételével - 2500 forintos részvételi dij esetén személyenként 100, 2501 és 5000 forint közötti részvételi dij esetén személyenként 200, 5001 forintos részvételi dijon felül pedig személyenként 350 forint engedményt adnak.

ugyanezekbe az országokba továbbá bulgáriába csoportosan utazó dolgozó fiataloknak is meghatározott utvonalra - a tengerpart ebben is kivétel - ugyancsak csökkentik a részvételi költséget. 2500 forintos részvételi dijig 150, 2501 és 5000 forint között 250, 5001 felett pedig 400 forint az utasonkénti engedmény mértéke.

kedvezmény illeti azokat a részvevőket is, akik 1982 első negyedévében fizetik be a szovjetunióba, az ndk-ba, csehszlovákiába, lengyelországba, romániába, bulgáriába szervezett társas utazások, valamint a bulgáriába szervezett egyéni utazások költségeit. az 1982. iii.31-ig befizetők 2500 forintos részvételi dijig 100, a 2501 és 5000 közöttinél 200, az 5001 forint felettinél pedig 350 forintos engedményt kapnak.

rendszeres utasainak is kedvezményeket vezet be az ifjusági utazási iroda. jövő évtől minden expressz-utasnak igazolványt adnak át, amelyen az utazási résztvételt és a befizetett dijat igazolják. ez alapján az 1982-ben befizetett utak - zsebpénz nélküli - ára után 5 százalékot visszatéritenek 1983-ban. pontosabban: a ,, törzsvendégnek,, annyival kell kevesebbet fizetnie egy alkalommal, ha ismét társas, vagy szervezett egyéni turán vesz részt. a kedvezmény évenként emelkedő mértékü: nagyságát az esztendőnként megjelenő programfüzetben teszik majd közzé. a kedvezményre vagy kedvezményekre jogosult utasok csak egyféle cimen - a számukra legkedvezőbb összegben -vehetik igénybe a támogatást./mti/

km rj ma hgy

00.24 241181 2061

BP

-.-

sb0005 4 160 mtib1005

kubai balettest

1981. november 24. - öt egyfelvonásos darabbal bővül az állami operaház balettrepertoárja: az erkel szinház december 20-án és 22-én párhuzamos szereposztásban mutatja be a kubai balett-estet. az előadás koreográfusa, rendezője és betanitója a kubai alberto mendez.

a neves koreográfus hivatásos táncmüvész, a kubai nemzeti balett vezető magántáncosa koreográfiái több mint tiz ezstendeje rendszeresen megtalálhatók a kubai balett repertoáron. táncjátékaival elnyerte több nemzetközi balettverseny koreográfiai diját, s alkotómüvészként - a nemzetközi élvonalban tartják nyilván.

az erkel szinház kubai balett estjén bemutatják mendez 1970-ben alkotott elektronikus zenével kisért plasmasis cimü tánckettősét, amelyet az 1972-es budapesti vendégszereplés alkalmával már megismerhetett a magyar közönség. folklór témákból összeállitott zenére táncolják a folyó és az erdő cimü kettőst. témája egy afro-kubai legenda: az erdő istenének és az édesvizek istennőjének szerelmi harca, vonzása és taszitása elevenedik meg a koreográfiában.

az 1979-es budapesti interbalett legnagyobb sikerszáma volt a ritka madarak cimü, 3 tételes poétikus hangvételü táncmü. szerepel a programban mendez legujabb balettje, a tavasz is. a 30 perces táncjáték a tavaszról szól és egy elképzelt szinpadi próbán játszódik. /mti/

kj ma rj hgy

00.33 241181 1367

-.-

sb0006 4 150 mtib1006

több meggy, szilva

1981. november 24. - csaknem 300 hektárral nő az idei őszön hajdu-bihar megyében a szőlőskertek, gyümölcsösök területe és ebből mintegy 210 hektár lesz a kertgazdaság. elsősorban a nyirséggel határos homoki termelőszövetkezetekben ültetnek fákat, a korábbi nagyobb almatelepitésekkel szemben most több meggyet, csereszny ét és szilvát.

BP

az elmult esztendőkben megkezdett telepitési program szerint ebben a tervidőszakban mintegy 600 hektárral növekedik a gyümölcsösök és mintegy 500 hektárral a szőlők területe a hajduságban./mti/

szü rj hgy

00.34 241181 0583

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

müszer a vizben

1981. november 24. - uj környezetvédelmi müszert fejlesztettek ki hazánk egyik legnagyobb vegyiüzemében a füzfői nitrokémiánál, amelyre a balaton közelsége miatt fokozott felelősség hárul. az ötletes berendezés a vizfolyásokba helyezve folyamatosan méri a szennyezést, annak összetételét és az eredményről rádióadón keresztül értesiti a környezetvédelmi központot. a prototipust már üzembe helyezték, s hamarosan 50 helyen kapcsolják be az ellenőrzésbe: valamennyi üzemrésznél elhelyezik, amelyből szennyviz jut ki.

a müszert nemcsak saját használatra készitette a nitrokémia, igen nagy iránta az érdeklődés itthon és külföldön is. a gépexport vállalat megvásárolta a gyártási jogát, az egyesült izzó pedig vállalkozott előállitására, igy a nitrokémia saját fejlesztésének eredménye sok helyütt szolgálhatja majd a környezet megóvását. /mti/

bév rj az hgy

00.36 241181 0896

BP -.-

sb0008 4 150 mtib1008

kenyérgyár lesz sopronban

1981. november 24. - kenyérgyár épül sopronban. helyét a malom szomszédságában jelölték, ahonnan pneumatikus uton ömlesztik a lisztet a most épülő tárolóba. a gyárban, ahol két müszak alatt 32 tonnányi kenyeret, illetve péksüteményt sütnek majd, a gyártás teljes folyamatát gépesitik. a 120 millió forintos költséggel megépülő üzemet előregyártott elemekből a győr megyei állami épitőipari vállalat hozza tető alá. a gyárban, amelynek révén megoldódnak sopron több éve tartó kenyérgondjai, 1984-ben gyujtják be a kemencéket./mti/

mzs rj az hgy

00.40 241181 0588

-.-

sb0009 4 170 mtib1009

jávorantilop a mecseki zoo-ban

1981. november 24. - a vidéki állatkertek közül elsőként a mecseki zoo-ban született jávorantilop. ezt a kelet- és délafrikában honos vadat eddig csak a fővárosi állatkertben láthatták az érdeklődők. egyike a legnagyobb antilopfajoknak. pécsre állatcsere utján csehszlovákiából került egy pár, ennek született most borja. tekintélyes nagyságu példány az ujszülött, sulya eléri a 30 kilogrammot. erőteljes alkatu állat, csecsemő létére rendszeresen kijár már az istállójából. teljesen kifejlett állapotban elérheti a 600-700 kilogrammot is. barnás vörös szinü, akárcsak a szülei és máris látszik a homlokán a szarvkiállás. a szülők természetesen magukkal hozták a csehszlovák zoo-ban kapott nevüket; a bikát ferdának, a tehenet tecskának hivják. a fiuk már viszont ,, magyar,, nevet kapott: jónásnak kereszteltek./mti/

igó rj azhgy

00.41 241181 0880

BP -.-

sb0010 4 150 mtib1010

gabonsiló - 16 nap alatt

1981., november 24 - rekordidő alatt épitettek fel orosházán egy 3200 vagonos gabonasilót a délmagyarország magas és mélyépitő vállalat dolgozói. a 40 méter magas épitményt az eddigi rekordnak számitó 21 nap helyett 16 nap alatt készitették el, mégpedig uj módszerrel: a betonozást és a festést egyidőben oldva meg. azelőtt a csuszózsaluzás befejezése után fogtak az utóbbi munkához, drótkötélen engedték le a mozgó állványzatot, amin a festők dolgoztak, most a beton kötését követően festenek. /mti/

dob azrj hgy

00.43 241181 0557

-.-

sb0011 4 170 mtib1011

balatoni madáridegenforgalom

1981. november 24.- a balatonon tömegessé vált a madárvonulás. a megélénkült madáridegenforgalomból arra következtetnek, hogy a mostani enyhe időjárást hamarosan ismét a hideg váltja fel.

különösen nagy csapatokban érkeztek a tóra vadlibák és vadkacsák. a vetési ludak reggelente 10 ezer szám lepik el a kisalföldi területet, ahonnan este - sokszáz csapatban - vonulnak vissza éjszakai szállásukra, a balatonra.

a kisbalaton nyilt vizeit is elözönlötték a madárcsapatok. a hévizi csatornát jágmadarak vették birtokukba. a természetvédelmi megfigyelők szerint számos költöző madárból maradtak vissza kisebb csapatok, amelyek föltehetően a télen sem hagyják el a kisbalatont és a zala folyót./mti/

szé rj az hgy

00.44 241181 0770

BP

-.-

sb0012 4 150 mtib1012

védőpáncél az ekevasnak

1981. november 24. - éltartósitó heggesztő pálcát gyárt a komáromi állami gazdaság ipari üzeme. a különleges kemény fémből öntött anyagot az ekevas, a kultivátor, a borona és más talajmüvelőp eszközök vágóéleire heggesztik, a rendkivül tartós védőréteggel évekkel meghosszabbitják ezek élettartamát. a kopásálló fémet eddig külföldről szerezték be a magyar üzemek. a mém müszaki intézetének szabadalma alapján vállalkozott most a gazdaság az uj termék sorozatgyártására.

ipari üzemében - amelynek termelési értéke az öntödével együtt az idén már meghaladja az 57 millió forintot - más importpótló termékeket is készitenek. igy például az ikr és a kite megbizásából vállalkoztak a francia herriau cukorrépa-betakaritó gépek alkatrészeinek gyártására. az eredetivel azonos minőségben, de egyötödével olcsóbban készitik el ezeket. /mti/

kuz rj az hgy

00.45 241181 0896

-.-

sb0013 4 170 mtib1013

lilalábu pereszke

1981. november 24. - bőséges a gombatermés a dráva mentén: tömegesen jelent meg az ehető, kellemes izü lilalábu pereszke. a pereszke tipikusan őszi gomba, szeptembertől található az erdők vastag avarszőnyegén és a mélyfekvésü kaszálókon. hidegtürő gombafaj, még fagyponton is megél. rendszerint a téli zimankó ,,takaritja,, be a termés utóját. nem könnyü rátalálni, mert rendszerint megbujik a lehullott levelek között, de a gyakorlott gonbászok tudják,: ahol egyetlen pereszkére bukkannak, érdemes felturni az avarszőnyeget, mert ott vannak a társai is. /mti/

igó rj hgy

00.47 241181 0606

BP

-.-

sb0014 4 150 mtib1014

veszprémi épitők irakban

1981. november 24. - irakban épit családiházakat a veszprém megyei állami épitőipari vállalat. az erről szóló megállapodást a nikex külkereskedelmi vállalat, az iraki földmüvelés és reformügyi minisztériummal kötötte meg, amely az uj otthonokba kivánja letelepiteni a földmüvelőket és ezáltal továbbfejleszteni bagdad környékének mezőgazdaságát.

a szerződésben szereplő 96 családiházat egyébként a bagdadtól 15 kilométerre fekvő al bakriyaban épitik fel. valamennyi 100 négyzetméteres alapterületü lesz, komfortos, s a klimatikus viszonyoknak megfelelő hőszigetelésü. a lakásokat kulcsrakészen adják át a megrendelőknek.

a veszprémi állami épitőipari vállalattól az első harminc főnyi épitőbrigád már a helyszinre utazott, hogy előkészitsék a januárban kezdődő munkálatokat. gondoskodnak a másfélszáz magyar munkás elhelyezéséről, beszerzik az épitőanyagot.

az épitkezést várhatóan 16 hónap alatt befejezik. a szerződésben egyébként 20 hónap a határidő, de mivel a dolgozók ellátásának költségei igen magasak, az épitési idő lerövidhowever ésével próbálják a vállalkozás gazdaságosságát növelni.

a vállalat egyébként nagy gonddal válogatta ki szakembereit. a szakmunkások mindegyike 2-3 szakma ismerője. többen közülük már résztvettek alapfoku angol nyelvtanfolyamon; a veszprémi vállalat most intenziv alapfoku arab nyelvtanfolyamot szervez számukra./mti/

bév az rj hgy

00.48 241181 1431

BT -.-

sb0015 törölve!

sb0016 4 130 mtib1019

veress péter moszkvába utazott

1981. november 24. - veress péter külkereskedelmi miniszter kedden a kgst külkereskedelmi állandó bizottságának soron következő ülésére moszkvába utazott. /mti/

ig hgy

09.17 241181 0217

10.45

-.-

sb0017 törölve!

sb0018 4 180 mtib1020

tüz a martfüi cipőgyárban

1981. november 24. - hétfőn a délutáni órákban kigyulladt a martfüi cipőgyár telepén egy 20x20 méteres téglafalazatu, fatetőszerkezetü, cserépfedésü épület. égtek a helyiségben tárolt építési anyagok, valamint nagymennyiségü tüzveszélyes folyadék és ragasztó alapanyagul szolgáló ken-por. a vállalati tüzoltóság azonnali, eredményes, szakszerü beavatkozásának is köszönhető, hogy a veszélyes lángokat a helyszinre riasztott állami tüzoltóegységeknek rövid idő alatt sikerült megfékezniük. az anyagi kár jelentős. a tüz keletkezése okainak tisztázására a vizsgálatot a rendőrség a tüzoltóság bevonásával megkezdte. /mti/

gg/sa hgy

10.09 241181 0673

-.-

sb0019 4 160 mtib1021

müszaki folyóirat kiállitás

1981. november 24. - a szocialista országokban megjelenő müszaki folyóiratokból nyilt kiállitás kedden a budapesti müszaki egyetem könyvtárában. a hazánkban első izben megrendezett tárlaton hat országban - bulgáriában, csehszlovákiában, lengyelországban, az ndk-ban, romániában és a szovjetunióban - rendszeresen megjelenő mintegy 400 kiadványt mutatnak be.

a rendezvény elsődleges célja, hogy megkönnyitse a müszaki, természettudományos témával foglalkozó szakemberek kölcsönös információcseréjét, tájékozódását, keresztmetszetet adva azokról a publikációs lehetőségekről, amelyek közkinccsé teszik a szocialista országok legujabb kutatási eredményeit, müszaki ujdonságait.

a folyóiratokat a kiállitás idején - szombatig - a helyszinen, majd a posta központi hirlapirodánál megrendelhetik a müszaki érdekességek iránt érdeklődők. /mti/

kj/sa hgy
10.16 241181 0903

-.-

sb0020 4 180 mtib1023

elhunyt ziegenheim sándor

1981. november 24. - ziegenheim sándor, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1942-től volt a párt tagja, 82 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása november 30-án délután 1 órakor lesz a rákospalotai temetőben.

mszmp xv. kerületi bizottsága
épitő-, fa-, és épitőanyagipari
dolgozók szakszervezete /mti/

gg/sa hgy

10.23 241181 0513

-.-

sb0021 4 180 mtib1027

halálos közlekedési balesetek

1981. november 24. - baja belterületén egy nyergesvontató elütötte az uttesten kerékpárja előtt álló gorjanácz marin 46 éves villanyszerelő, bajai lakost, aki a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint gorjanácz marin megszédült és a jármű kerekei alá esett. a rendőrség folytatja a baleset vizsgálatát.

vác külterületén szabó mihály 27 éves gépkocsivezető, sződ-csörögi lakos tehergékocsival nekiütközött az ut szélén müszaki hiba miatt álló szabályosan kivilágitott és megjelölt tartálykocsinak. a baleset következtében a tehergépkocsi utasai közül hirling tamás két és fél éves gyermek, a helyszinen meghalt, hirling márton 31 éves, hirling mártonné 23 éves és szabó mihályné 29 éves sződ-csörögi lakosok életveszélyes, a tehergékocsi vezetője pedig sulyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint szabó mihály a tehergépkocsit nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette. a rendőrség őrizetbevette.

figyelmetlenül lépett az uttestre a iii. kerület dévai biró mátyás tér és szőlő utca kereszteződésénél skola ferenc 46 éves ács, törteli lakos és egy tehergékocsi halálra gázolta. /mti/

zsu hgy

11.07 241181 1197

-.-

sb0022 4 160 mtib1028

könyvtárügyi konferencia

1981. november 24. - magyar-szovjet könyvtárügyi konferencia kezdődött kedden az országos széchényi könyvtár disztermében. a kétnapos tanácskozáson a hazai szakembereken kivül részt vesznek a szovjetunió kulturális minisztériuma könytárügyi igazgatósága és a moszkvai lenin könyvtár képviselői is.

jóboru magda, az országos széchényi könyvtár főigazgatója elnököl a konferencián, amelynek napirendjén szerepel: a szovjet, valamint a hazai könyvtárügy tizéves fejlesztésének tervei és az ezzel kapcsolatos kutatások eredményei, valamint a könyvtárak

ideológiai-nevelő munkájának módszertani támogatása. kiemelt hangsulyt kap a tanácskozáson az a munka, amelynek nyomán e közmüvelődési intézmények mind hatékonyabban kapcsolódnak be a tudományos kutatásokba. /mti/

kj/zsu hgy

11.16 241181 0823

-.-

sb0023 4 130 mtib1029

életmentő kitüntetése

1981. november 14. - életmentő emlékéremmel tüntették ki renner márton jánoshalmi lakost, aki élete kockáztatásával mentette meg dr. zádori attila kiskunhalasi sebész életét. az orvos személygépkocsijával a kunfehértói uton egy fának ütközött, amelynek következtében az ajtók elzáródtak, a belső vezetékek kigyulladtak, és a gépkocsi vezetője eszméletét vesztette. az arra haladó renner márton autóbuszvezető haladéktalanul a bajbajutott segitségére sietett. betörte az autó ablakát, s az utolsó pillanatban kimentette dr. zádori attilát, mert néhány perc mulva ugyanis a gépkocsi benzintankja felrobbant. bátor tettéért kedden kecskeméten, a megyei tanács székházában gajdócsi istvántól, a megyei tanács elnökétől vette át az életmentő emlékérmet. /mti/

lász/bné/ká/sa hgy
11.26 241181 0812

-.-

sb0024 4 130 mtib1030

munkásmozgalmi emléktábla

1981. november 24. - nagykamarás határában, az illegális kommunista pártsejt hajdani találkozóhelyén, a munkásmozgalmi emlékhely falába kedden délelőtt - az 1941. november 24-i letartóztatások negyvenedik évfordulóján - márványtáblát helyeztek el. az ebből az alkalomból rendezett ünnepségen a munkásmozgalmi veteránok és a község vezetői megkoszoruzták az emléktáblát.

nagykamaráson négy évtizeddel ezelőtt erős illegális pártsejt müködött, amelyet a csendőrség és a politikai nyomozók felderitettek. november 24-én több mint negyven embert tartóztattak le és hurcoltak el. /mti/

bty/ká/sa hgy
11.32 241181 0643

-.-

sb0025 4 160 mtib1031

iskola a müvelődési központban

1981. november 24. - a derkovits lakótelep általános iskolájának tanulói népesitették be kedden szombathelyen a megyei müvelődési és ifjusági központot. ezen a napon a müvelődési központban tartották meg a tanórákat. a tanulók a szaktermekben és a szinházteremben rendhagyó irodalmi órákat hallgattak, mig a műhelyekben az iskolai szakkörök tartottak foglalkozásokat. a gyerekek ismerkedtek a különböző korok müvészetével, a népzenével, a képzőmüvészettel, a népi gyermekjátékokkal.

a tanórákra, foglalkozásokra meghivták a szülőket is. /mti/

lér/mné/sa hgy

11.40 241181 0613

-.-

sb0026 4 150 mtib1032

felkészülés a téli forgalomra

1981. november 24. - a téli közuti forgalom zavartalansága érdekében az összes rendelkezésre álló sószórót, hóekét, hómarót kijavitották, s géppark ,,bevetésre,, kész - jelentették be kedden kaposváron a kpm somogy megyei közuti igazgatóságának értekezletén. a megye összes uthálózatának negyven százalékán - 640 kilométer hosszan - a kpm megyei igazgatósága látja el az őrjáratos szolgálatot. huszonhat automatikus berendezéssel felszerelt sószóró gépjárművet, ötvennégy hóekét, a nagy hóakadályok elháritására pedig tizenkét nehézgépet, köztük hómarót küldhetnek a veszélyes utszakaszokra. a hóvuvás veszélyének kitett utak mellett - mintegy

nyolcvan kilométer hosszuságban - hofogó rácsokat raktak ki. a részleges készenléti, ügyeleti szolgálat kaposvárott, nagyatádon, marcaliban és szántódon már megkezdődött, s az később éjjel-nappal müködik. a kpm megyei közuti igazgatóságának munkáját - ha szükség lesz - a vállalatok, üzemek is segitik. /mti/

káp/hné/ig hgy

11.43 241181 1016

-.-

sb0027 4 150 mtib1033

próbaüzem a szennyviztisztitóban

1981. november 24. - megkezdték a próbaüzemet a debreceni vizmü- és gyógyfürdő vállalat szennyviztisztitó telepén. a csaknem 300 millió forintos beruházással épült telep naponta 80 ezer köbméter szennyviz tisztitására alkalmas, de a későbbiekben bővitnető a jelenlegi kapacitás kétszeresére. a tisztitómü két hatalmas betonmedencéje egyenként 3500 köbméter szennyviz befogadására alkalmas. a szennyvizből leülepedett iszapot süritik, majd szikkasztják. a betonmedencékből nyilt árokrendszeren keresztül távozik a viz a lovász-zugi 20 hektáros tórendszerbe, ahonnan légoxidációs tisztitás után a tócó-patakba kerül. /mti/

szü/éva/ká/sa hgy
11.47 241181 0688

-.-

sb0028 4 130 mtib1034

müvészetszociológiai tanácskozás

1981. november 24. - kedden budapesten megkezdődött a nemzetközi szociológiai egyesület müvészetszociológiai kutatócsoportjának ülése. a találkozóra - amelynek a müvelődéskutató intézet a házigazdája - 13 országból érkeztek a tudományág képviselői; a november 27-ig tartó program során a müvészetszociológia mai szerepéről tanácskoznak, s megvitatják a társadalmi tudat és a müalkotások kapcsolatának feltárásával, a müvészet közösségformáló hatásának vizsgálatával összefüggő időszerü kutatási feladatokat. a nemzetközi kutatócsoport, amelynek vitányi iván, a müvelődéskutató

intézet igazgatója az elnöke, az ülésen előkészíti a jövőre mexikóban megrendezendő x. szociológiai világkongresszus e szakterületének munkáját is; továbbá ajánlásokat dolgoznak ki az - ugyancsak 1982-ban sorra kerülő - kulturális miniszterek ii. világkonferenciája számára. /mti/

ár/dg/ig hgy

11.51 241181 0922

-.-

sb0029 4 130 mtib1037

ciprusi háttér /1.rész/

1981. november 24. -
győri margit, az mti munkatársa irja:

a ciprusi köztársaság a földközi-tenger keleti medencéjében,több mint 9200 négyzetkilométeren fekvő szigetország, amelynek görög és török szektoraiban összesen 690 ezer ember él. ciprus legnagyobb problémája a megosztottság, amely 1974 júliusában, a török katonai beavatkozás nyomán, területe csaknem 40 százalékának török katonai megszállás alá kerülésével alakult ki. annak idején mintegy 200 ezer görög cipriótát üldöztek el lakóhelyéről. a helyzet megnyugvása után cipruson megkezdődött az iparosodás, s a kedvező exportlehetőségek kihasználása, a turizmus kibontakozása, mindez a szigetországban általános fellendülést hozott.

ciprus jelenleg is a brit nemzetközösség, az európa tanács tagja, s a közös piac társult állama. 1974 óta a ciprusi kérdés csaknem minden évben szerepelt az ensz-közgyülés napirendjén. ennek megfelelően születtek ensz-határozatok is, amelyek elítélik a török beavatkozást és az önálló török állam kikiáltását. szorgalmazzák a török csapatok kivonását és a bonyolult ciprusi kérdés tárgyalásos rendezését.

a szocialista országok támogatják ciprus függetlenségét, szuverenitását, területi egységét, el nem kötelezett külpolitikáját, ellenzik a sziget két hatalmi szférára osztását, a külföldi katonai beavatkozást és a külföldi katonai erők jelenlétét a szigeten. síkra szállnak a ciprusi kérdésnek az ensz égisze alatt, békés uton történő olyan rendezéséért, amely szem előtt tartja mindkét népközösség érdekeit.

b nolaurel

jelenleg a szigetország exportjának 49 százaléka az arab országokba és 6 százaléka a kgst-országokba irányul. importjának 7,5 százaléka érkezik a szocialista országokból.

hazánk és ciprus kereskedelmi kapcsolatai különösen az utóbbi esztendőkben kezdtek dinamikusan fejlődni. a mult évben 5,8 millió dollár értékü árut exportáltunk a szigetországba, s 1.700.000 dollár értékü narancs, borféle és disznövény érkezett magyarországra. exportunk főleg acéláru, aluminium- és vegyipari termék, továbbá élelmiszeripari áru.gazdasági kapcsolataink bővitésére mindkét oldalon még bőséges lehetőségek vannak. a mult év májusában aláirták a két ország közötti hosszu lejáratu gazdasgi, müszaki és ipari együttmüködési megállapodást.

/folyt./

i/gy/tr/dg/zsu hgy
12.27 241181 2331

-.-

sb0030 4 150 mtib1038

cigánycsaládok uj otthonban

1981. november 24. - tizenkét cigánycsalád költözött otp kölcsönnel épült korszerü, panelekből épült kétszoba komfortos családi házba kedden a békés megyei szeghalomban. ezzel a faluban gyakorlatilag felszámolták a cigányok hátrányos lakáskörülményeit: előző években már több mint huszonöt cigánycsalád jutott a községben egészséges lakáshoz, igy jelenleg már csak két- három család ilyen gondjainak megoldása maradt hátra. /mti/

bty/kz/ig hgy

12.29 241181 0490

-.-

sb0031 4 160 mtib1039

a tit a gyermekek körében

1981. november 24. - kedden tatabányán befejeződött a gyermekek körében végzett ismeretterjesztéssel foglalkozó 2 napos országos tanácskozás. a tit által szervezett eszmecserén azt vitatták meg, hogyan és milyen uj módszerekkel, formákkal lehet bőviteni a gyermekek körében az ismeretterjesztést. e kérdéssel kapcsolatban egyértelmüen ugy foglaltak állást, hogy a korszerü eszközök nélkülözhetetlen, hasznos segitőtársai az oktatásnak. ma már ugyanis minden szakmában olyan nagy mértékben növekszik az információmennyiség és olyan gyorsan hódit tért a modern technika, hogy fogadására csak megfelelő technikai környezetben lehet a fiatalokat felkészíteni. annál is inkább nélkülözhetetlenek a korszerü oktatási eszközök, mert az alsó tagozatban gyakori a 30-35-ös, de bőven vannak 40-es létszámu osztályok is. ez később a felső tagozatban, majd a középfoku oktatási intézményekben jelentkezik. ez is sürgetően megköveteli, hogy a közmüvelődési intézmények, igy a tit is segitséget nyujtson a pedagógusoknak. jónéhány e célra készült, képmagnóra rögzitett foglalkozást be is mutattak a tanácskozás résztvevőinek. a tanácskozáson megvitatták azt is, hogy tud a tit és a magyar uttörőszövetség eredményesen együttmüködni, s hogyan lehet a gyermek- és ifjusági irodalmat az ismeretterjesztésben felhasználni. /mti/

ber/kz/sa hgy
12.33 241181 1367

-.-

sb0032 4 130 mtib1040

ciprusi háttér /2. rész/

1979 októberében ciprus kereskedelmi és iparügyi minisztere budapestre látogatott, s magyar partnerével aláirták az uj kereskedelmi megállapodást, amely 1980. január 1-től hazánk és ciprus között az áruszállitásra szabad devizában történő fizetést tesz lehetővé. müködik már egy magyar-ciprusi közös vállalat is, monde néven, amely növénytermesztéssel foglalkozik.

a magyar népköztársaság és a ciprusi köztársaság politikai kapcsolatai jók. a diplomáciai kapcsolatokat 1960-ban, közvetlenül a ciprusi köztársaság megalakulása után létesitettük egymásal. 1970-ben nicosiában magyar kereskedelmi kirendeltség nyitotta meg kapuit. a két ország közéleti személyiségei több izben kölcsönös látogatásokon találkoztak. 1966-ban a magyar miniszterelnök

látogatott el - közel- és távol-keleti körutja során - nicosiába. tavaly, amikor losonczi pál, az elnöki tanáccs elnöke afrikai országokba utazott, találkozott és rövid megbeszélést folytatott a larnacai repülőtéren kiprianu ciprusi elnökkel. puja frigyes vendégeként m. rolandisz ciprusi külügyminiszter ez év májusában hazánkban járt.

kulturális kapcsolataink fejlesztésére is törekszünk, s többek között hosszu évek óta érkeznek magyar egyetemekre ciprusi fiatalok.

ciprus kapcsolatai kiegyensulyozottan fejlődnek a szovjetunióval és más szocialista országokkkal. a ciprusi diplomácia erőfeszitéseket tesz az arab országokkal való kapcsolatainak fejlesztésére is. a szigetország pozitiv nemzetközi tevékenységet fejt ki az el nem kötelezettek mozgalmában.

nemzetközi sikon a köztársaság a problémák megoldásában az erőszak alkalmazása ellen foglal állást. fellép a fegyverkezési hajsza ellen, sikra száll a leszerelés ügye mellett. az enyhülés hive, s határozottan elitélte a középhatósugaru rakéták európai telepitésére irányuló nato-terveket, amelyek növelik a háboru kirobbantásának veszélyét. /mti/

i/gy/tr/dg/zsu hgy
12.38 241181 1935

-.-

sb0033 4 180 mtib1041

időjárásjelentés

1981. november 24. - a meteorológiai intézet jelenti 1981. november 24-én 12.00 órakor:

a nappali felmelegedés gyengül, szeles idő

középpontjával a skandináv-félsziget fölött erősen kimélyült ciklon örvénylik. előoldalán délnyugat felől még enyhe levegő áramlik közép-európán át a kelet-európai sikság fölé, hatására egyelőre rendkivül enyhe az idő az emlitett vidékeken. a ciklon hátoldalán ugyanakkor nagy sebességgel hideg levegő közeledik szárazföldünk belseje felé. a hidegfront vonulását viharossá fokozódó szél, hőmérsékletcsökkenés, valamint szórványosan kialakuló záporok jelzik.

hazánkban hétfőn változóan felhős idő volt, általában 2-7 órán át sütött a nap. a köd a déli órákra mindenütt feloszlott. a hőmérséklet csucsértéke az ország nagy részén 12 és 17 fok között alakult, csupán néhány helyen mértek 10 fok körüli hőmérsékletet a kora délutáni órákban is. esőt sehonnan sem jelentettek. kedd hajnalra az északkeleti országrészen többfelé képződött köd. a hőmérséklet plusz 7 minusz 1 fokig csökkent. délelőtt változóan felhős volt az ég, 11 órára 4-14 fokig melegedett fel a levegő.

budapest belterületén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 11,7 fok volt, 8,2 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 10 fokot mértek, a tengerszintre átszámitott légnyomás 1017 mbar, alig változik.

várható időjárás szerda estig:

egyre erősebb lesz az előbb délnyugati, majd északnyugati irányu szél. az esti óráktól viharos széllökésekkel felhőátvonulások és - főként éjszaka - átfutó záporok várhatók. holnap délután az északi-középhegységben már hózápor is lehet. a nappali hőmérséklet jelentősen csökken. a legalaccsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-8, a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 6-11 fok között várható.

a duna vizállása budapestnél 338 cm, hőmérséklete 6,5 fok.

/mti/

zsu hgy
12.49 241181 1930

-.-

sb0034 4 130 mtib1042

pedagógiai konferencia /1. rész/

1981. november 24. - kedden budapesten megkezdődött a szocialista országok pedagógiai kutatóinak iv. nemzetközi konferenciája. az országos pedagógiai intézetben rendezett tanácskozáson a hat-tizennyolc éves tanulók marxista-leninista világnézeti nevelésével kapcsolatos kérdéseket vitatják meg.

a konferencia megnyitó ülésén szabolcsi miklós akadémikus, az országos pedagógiai intézet főigazgatója üdvözölte a résztvevőket: a bulgáriából, csehszlovákiából, kubából, az ndk-ból, romániából és a

szovjetunióból érkezett küldöttségeket, valamint a magyar delegációt és a meghivott szakembereket. ezután pozsgay imre müvelődési miniszter mondott megnyitó beszédet.

előljáróban utalt arra: immár hagyománnyá vált, hogy a szocialista országok közoktatáspolitikusai, pedagógiai kutatói, a társadalomtudományok képviselői és az alkotó pedagógusok időközönként közös eszmecserén találkoznak. a korábbiak és a mostani tanácskozás céljának megfelelően a magyar népköztársaság azzal a szándékkal vállalta e fórum megrendezését, hogy alkalom nyiljék az eredmények elemzésére, az időszerü problémák megoldására, a gondok megosztására, s hogy ezáltal magasabb szintre fejleszthessük az ifjuság marxista-leninista nevelését. a konferencia előkészületei során e témáról mélyrehatá elemzések készültek a szocialista országokban. a magyar beszámoló tartalmazza világnézeti nevelőmunkánk alapelveit, vizsgálja a nevelés eredményességét befolyásoló tényezőket, a céljainkat tartalmazó nevelési és oktatási terveket, számba veszi megvalósithatóságuk gyakorlati lehetőségeit, foglalkozik a személyiségfejlesztést nagyban meghatározó életkori sajátosságokkal, s kritikusan elemzi eddigi módszereinket, eszközeinket, keresve a megujitás utjait.

- azt várjuk a fórumtól, hogy egységes marxista-leninista ideológiánk alapján egymás tapasztalataival kölcsönösen gazdagodva továbbfejleszthessük a nevelés gyakorlatát - hangsulyozta.

a pedagógiai gondolkodásban, s az oktatás mindennapjaiban szükségessé vált szemléletváltozásról szálva hangoztatta: a világnézeti nevelést nem lehet elszakitani az emberformáló folyamat egészétől és a társadalmi valóságtól.

/folyt./

t/ár/s/dg/zsu ie
14.13 241181 2229

-.-

sb0035 4 130 mtib1043

pedagógiai konferencia /2. rész/

figyelembe kell vennünk, hogy a fiatalok erkölcsi, politikai fejlődésére az iskola mellett sok más tényező - a család, a társadalmi környezet, a gyermek- és ifjusági mozgalom, a tömegkommunikáció és a közmüvelődés hálózata - is hat. ha a világnézeti nevelés funkcióját ilyen szélesen értelmezzük, eszközeink nagymértékben gazdagodhatnak.

- e nevelőmunkánk egészét átható terület tehát nem korlátozódhat az oktatás rendszerére. a tanulóknak életvitelükben, tetteikben kell megvalósitaniuk azt a szemléletet, magatartást, amelyet a fejlett szocialista társadalom minden tagjától elvár. a gyakorlat nap mint nap ellentmondásokkal, konfliktusokkal terhes, a társadalom valóságának ellentmondásait a fiatalok hol egyszerü, hétköznapi erkölcsi összeütközésként, hol belső világnézeti problemaként, hol pedig a nemzetközi élet eseményeinek bonyolult összefüggéseiként érzékelik és itélik meg. éppen a világnézeti nevelés érdekében szükséges lehetővé tenni, hogy a tanulók maguk is átéljék ezeket az ellentmondásokat. ez kétségtelenül pedagógiai kockázattal jár, amit azonban vállalnunk kell, hiszen a világnézeti nevelés szerves része az is, hogy felkészitsük az ifjuságot a konfliktusok feloldására.

- nevelőmunkánkban arra törekszünk, hogy a felnövekvő nemzedék ne csak teljesitse a társadalom előtt álló feladatokat, hanem maguk a gyermekek, a fiatalok is keressék teendőiket, a közösségi cselekvés lehetőségeit. e tanácskozás az ehhez vezető utat igyekszik szivós nyugtalansággal kutatni - mondotta pozsgay imre.

ezt követően a konferencián résztvevő nemzeti küldöttségek vezetői ismertették a világnézeti nevelés elméletét és gyakorlatáról, a továbbfejlesztést szolgáló törekvésekről szóló beszámolókat. a négynapos találkozó szerdán délelőtt ismét plenáris üléssel folytatódik, majd négy szekcióban vitatják meg a középponti téma részterületeivel összefüggő kérdéseket. /mti/

t/ár/s/dg/zsu hgy

14.24 241181 1962

-.-

sb0036 4 150 mtib1045

a krupp-widia bemutatója

1981. november 24. - az nszk-beli krupp cég widia szerszámgyára közös termék- és technológiai bemutatót tartott kedden a magyar partnerével, a forgácsoló szerszámipari vállalattal a láng gépgyár müvelődési házában. a krupp-widia cég müszaki vezetői a többi között forgácsolószerszámaikat ismertették meg a magyar ipari szakemberekkel, akik ezt követően a láng gépgyárban munka közben is megtekintették a krupp-forcon kooperációban készülő világszinvonalu widax szerelt váltólapkás marófej család egyes tagjait.

a forgácsoló szerszám ipari vállalat husz évre szóló együttmüködési megállapodás keretében 1976 óta gyártja a váltólapkás marófej családot a krupp cég részére. a krupp szerszámgyára a magyar fél kiváló minőségü, megbizható szállitására alapozva már leállitotta ennek a terméknek a gyártását és a forcon által gyártott marófejeket értékesiti a világ minden táján. a szállitásokban a szerződés évente csaknem százezer márkás növekedést irányoz elő, igy az idén már elérték a másfél millió márkás értéket. a megállapodás azt is lehetővé teszi, hogy a hazai vállalatok közvetlenül, forintért hozzájuthassanak ehhez a korszerü, korábban nagy mennyiségben importált szerszámcsaládhoz.

az eddigi eredmények alapján tovább bővült a krupp-forcon együttmüködés: még az idén kiszállitják az uj kivitelü marófej család első darabjait a cég franciaországi leányvállaltának. a krupp osztrák leányvállalatával pedig külön kooperációs szerződést kötöttek esztergakések gyártására. /mti/

i/be/bam/ig ie

14.56 241181 1553

-.-

sb0037 4 130 mtib1048

észt delegáció budapesten

1981. november 24. - a magyar-szovjet baráti társaság meghivására - vlagyimir alekszandrovics kjaonak, az észt kommunista párt központi bizottsága titkárának vezetésével kedden hazánkba érkezett a szovjet-magyar baráti társaság észt tagozatának küldöttsége, amely részt vett a bemutatjuk szovjet-észtországot cimü kiállitás megnyitásán. a delegáció látogatást tett az mszbt székházában, ahol györgy sándor, a társaság titkára fogadta a vendégeket. a találkozón részt vett ivan szalimon, a szovjet baráti társaságok szövetségének magyarországi képviselője. /mti/

i/jk/dg/ig ie

15.04 241181 0619

-.-

sb0038 4 150 mtib1049

magyar szállitópályák

1981. november 24. - az intranszmas magyar-bolgár vállalkozás ujabb szerződést hozott létre az nszk-beli stotz-céggel, autóipari szállitópálya tervezésére, gyártására, szállitására és helyszini szerelésére. a szerződés értéke meghaladja a 2,5 millió márkát.

a két cég immár két éve tartó folyamatos együttmüködésében ez volt a tizedik szerződéskötés. a szerződések összértéke megközeliti a 10 millió márkát. a stotz cég és az nszk-beli autógyárak elégedettek az intranszmas által tervezett, gyártott és felszerelt berendezések minnőségével, valamint az igen rövid határidők pontos teljesitésével. az intranszmas ezért további megrendeléseket is remél partnerétől. /mti/

sz/sz/ig ie

15.11 241181 0728

-.-

sb0039 4 150 mtib1050

munka- és védőruházat

1981. november 24. - munka- és védőruházati kiállitás nyilt kedden a szakszervezetek salgótarjáni székházában. a kétnapos bemutató keddi megnyitóján mintegy százötven vállalati vezetőnek és munkavédelmi felügyelőnek is bemutatták a szot munkavédelmi tudományos kutató intézete által jóváhagyott termékeket, köztük például az anyagában tüzálló és antisztatikus változatban is készülő védőruhát, a fényvisszaverő közuti védőkabátot, a téliesitett - fülvédős - védősisakot. a felsorakoztatott védőruhák - hasznos funkciójuk mellett - tetszetősek, szinesek. a bemutatót folyamatosan minden megyében megszervezik annál is inkább, mert gyakran a felhasználók tájékozatlansága miatt - ugynevezett - zuggyártók révén - még mindig sok jóváhagyás nélküli munka- és védőruházati termék kerül forgalomba. /mti/

csiz/trné/kz/sa ie
15.16 241181 0856

-.-

sb0040 4 130 mtib1051

mnot küldöttség

1981. november 24. - hazaérkezett helsinkiből a magyar nők országos tanácsának küldöttsége, amely a finn nők demokratikus szövetségének meghivására tartózkodott finnországba és november 20-21-én részt vett a helsinki magyar kulturális és tudományos központ családpolitikai szemináriumán. e tanácskozáson a családalapitás feltételeiről, a család nevelő funkciójáról, a magyar népesedéspolitika időszerü kérdéseiről, a gyermekintézmények létesitéséről és müködéséről tartottak előadást a magyar nők képviselői, s kicserélték tapasztalataikat a két ország családpolitikai feladatairól. /mti/

t/me/tr/dg/gw ie
15.19 241181 0638

-.-

sb0041 4 160 mtib1052

bartók emlékérem doráti antalnak

1981. november 24. - doráti antalt, a svájcban élő magyar származásu karmestert tüntették ki a magyar szerzői jogvédő hivatal bartók emlékérmével. a kitüntetést kedden kadosa pál zeneszerző, a hivatal vezetőségének elnöke adta át budapesten, a vörösmarty téri székházban. dr. ficsor mihály, a szerzői jogvédő hivatal főigazgatója méltatta a neves karmester nemzetközi sikereit és a magyar zenemüvészet érdekében végzett tevékenységét. a jogvédő hivatal bartók elmékérmét ez alkalommal másodszor adták át. /mti/

km/pá/dg/g ie

15.25 241181 0576

-.-

sb0042 4 160 mtib1053

kovács mátéra emlékeztek

1981. november 24. - kovács mátéra, a neves müvelődéspolitikusra emlékeztek születésének 75. évfordulója alkalmából kedden a debreceni tanitóképző főiskolán. az 1906-ban hajduszoboszlón született kovács máté egyik szervezője volt a ma már nemzetközi hirü debreceni nyári egyetemnek, közoktatási államtitkárként pedig jelentős szerepet vállalt az általános iskolai oktatási rendszer kidolgozásában, s a népkönyvtárak szervezésében. hét esztendeig a debreceni egyetemi könyvtár igazgatója volt, később pedig a budapesti eötvös loránd tudományegyetem könyvtártudományi tanszékét vezette.

az ünnepség után a főiskolán megnyitották a kovács máté életpályáját bemutató fotó- és dokumentum-kiállitást. /mti/

tár/éva/kz/gw ie

15.27 241181 0767

-.-

sb0043 4 130 mtib1054

baleset

1981. november 24. - budapesten, az v. kerület, józsef attila utca és józsef nádor tér kereszteződésénél egy autóbusz elütötte németh ferdinánd 57 éves budapesti segédmüvezetőt, aki a helyszinen meghalt. a baleset körülményeit szakértők bevonásával a rendőrség vizsgálja. /mti/

tr/gw ie

15.32 241181 0313

-.-

sb0044 4 130 mtib1055

tanácskozás az alkoholizmusról

1981. november 24. - ülést tartott kedden az alkoholizmus elleni országos bizottság, dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter elnökletével. hantos János, a magyar vöröskereszt főtitkára titkári beszámolójában az 1980. junius óta végzett munkát és a megyei, városi, járási, kerületi, községi és üzemi alkoholizmus elleni bizottságok tapasztalatait ismertette. dr. gonda György, az országos egészségnevelési intézet igazgatója a bizottságban képviselt intézmények és szervezetek propaganda tevékenységéről tájékoztatta a résztvevőket. a hozzászólók is megerősitették az előadók következtetéseit: a szakemberek és társadalmi aktivisták helyi kezdeményezéseit és sokirányu tapasztalatait messzemenően hasznositani kell; az adminisztrativ intézkedések és a szemléletalakitás összhangjával hatékonyabbá kell tenni az alkoholizmus megelőzését, az alkoholisták gyógyitását és rahabilitációját. /mti/

i/gg/dg/ig ie

15.34 241181 0894

-.-

sb0045 4 160 mtib1056

szinházak müszaki fejlesztése

1981. november 24. - világszerte sok gondot okoz a szinházak müszaki fejlesztése, felszereléseinek karbantartása, az uj berendezések gyártása és beszerzése. a szocialista országok kulturális intézményeinek anyagi-müszaki fejlesztésével foglalkozó bizottság szinházi szakbizottságának kedden veszprémben megtartott ülésén éppen ezért széles körü kooperáció kialakitása mellett foglaltak állást. a legtöbb lehetőséget, mint rámutattak, az ilyen profilu üzemekkel már rendelkező szovjetunió és bulgária kinálja. emellett szóba kerültek a nyugati kooperáció lehetőségei is. a szinházi fényvető berendezések gyártására például már létre is jött az együttmüködés magyar és osztrák cégek között. az ezekhez szükséges lencséket azonban a szovjetunióból kell beszerezni. a budapesti operaház gépészeti berendezéseinek gyártásába ndk és nszk-beli vállalatok is bekapcsolódnak.

a bizottság tárgyalt a szinházi rekonstrukciókat elősegitő müszaki együttmüködés lehetőségeiről is. szóba került továbbá a diszletgyártás számos technikai kérdése, valamint a szinházak munka- és tüzvédelmi felkészültségének további javitása. /mti/

szé/nné/kz/sa ie
15.44 241181 1183

-.-

sb0046 4 150 mtib1057

kiváló termékek

1981. november 24. - kedden az országos piackutató intézet nagymező utcai bemutatótermében kihirdették az 1981. évi kiváló áruk fóruma termelőeszköz-pályázat eredményeit. a pályázatokat az országos piackutató intézet az ipari minisztériummal és az épitésügyi és városfejlesztési minisztériummal közösen hirdette meg, elsősorban azzal a céllal, hogy a nem fogyasztási cikkek gyártói is törekedjenek termékeik magasabb szinvonalu kivitelezésére. a pályázat elérte célját - állapitották meg az eredményhirdetésen -, a minősitésre benyujtott termékek nagyobb része a korszerü müszaki követelmények mellett, megfelelt az iparesztétikai, ergonómiai szempontoknak is. ezt bizonyitja, hogy a villamosipari termékekre harmadizben meghirdetett pályázatra kilenc gyártó 17 termékkel jelentkezett, amelyből 8 gyártó 13 termékét fogdták el kiváló árunak. a káf jelzést használhatja ezentul az evig egyesült villamos gépgyár három termékcsaládja, a kaev gyöngyösi gyárának hidraulikus szabászgépcsaládja, a medicor müvek fonó-és fotostimulátorai, az orion rádió- és villamossági vállalat ct 451-es tipusu szines televiziókészüléke, a pápai elekthermax két grillsütője, a vbkm kapcsoló és készülékek gyárának időrelé családja, valamint a veszprémi mezőgép két mosó-fertőtlenitő gépe.

az épitési célu termékekre először meghirdetett pályázat 14 gyártó 30 termékével, 10 gyártó 13 terméke nyerte el a káf kitüntetést. igy kiváló áru lett a budapesti épitő-és elemgyártóipari szövetkezet rácsbetétes gipsz válaszfallapja, a csőszerelőipari vállalat forróviz-üzemü hőközponti blokkja, az épületasztalosipari és faipari vállalat lakköntött, lemezelt ajtója, - amelyet pvc fóliával burkolt tokkal készitenek, - a fim ,,gránit,, csiszolókorong -és kőedénygyár két vágókorongcsaládja, a fütőber gázkazánja, a hidépitő vállalat szabadbetonozásos, szabadon szerelt hidépitési technológiája, a kemikal épitőanyagipari vállalat szilikon gyantabázisu homlokzatfestéke és a bitulax tetőszigetelési eljárása, valamint a nyugat-magyarországi fagazdaság ,,betontyp,, cementkötésü forgácslapja, a tiszai vegyi kombinát épitőipari

mügyantája és padlóbevonó anyaga, a budalakk festék- és mügyantagyár modakril homlokzatfestéke.

a kiváló áruk fóruma folyamatos pályázatán a káf kitüntetést a dél-alföldi gázszolgáltató vállalat acél összekötő idom családja nyerte el. /mti/

os/jk/bam/gw ie

16.10 241181 2399

-.-

sb0047 4 130 mtib1058

a fiatalkoruak magas-vérnyomás betegségéről

1981. november 24. - a fiatalkoruak magas-vérnyomás betegségéről tanácskoznak bulgária, csehszlovákia, kuba, magyarország, az ndk, és a szovjetunió sziv- és gyermekgyógyászai a szot szállóban kedden kezdődött tudományos tanácskozáson. az eszmecserén tájékoztatják egymást a kgst tagországok tudományos együttmüködésében öt évvel ezelőtt megkezdett kutatások eredményeiről.

a négynapos konferencián beszámolnak arról, hogy -vizsgálataik, klinikai tapasztalataik alapján - melyek azok a tényezők, amelyek a fiatalok magas vérnonyomását előidézik. a magyar szakorvosok előadásában hangzik el az a megállapitás, mely szerint a magas vérnyomás kialakulásában fontos körülmény az elhizás és a fizikai inaktivitás, vagyis a mozgás hiánya. az üléseken megvitatják a további kutatási terveket is. eszerint az eddigi analitikus vizsgálat a következő öt évben intervenciós vizsgálattal folytatódik. azt tanulmányozzák: miként változik a fiatalok minta csoportjainak vérnyomása, ha azok egészségesen táplálkoznak, nem dohányoznak, mozognak, vagyis egészségesen élnek. /mti/

i/me/mm/ma/zsu pr
16.13 241181 1148

-.-

sb0048 4 150 mtib1059

autóklubok

1981. november 24. - kedden a magyar autóklub székházában megkezdődött a szocialista országok autóklubjainak négynapos konferenciája.

a délelőtti ülésen balogh tibor főtitkár tájékoztatta a résztvevőket a magyar autóklub szervezetéről, szolgáltatásairól és célkitüzéseiről. mint elmondta, a 81-es év igen sikeres volt a klub életében, a taglétszámuk ez idő alatt 50 ezerrel nőtt. jelenleg 257 ezer tagja van a klubnak, s ez azt jelenti, hogy az országban minden negyedik autós részesedik a klub szolgáltatásaiból. a cél az, hogy tovább emelkedjék ez az arány, de ennek megfelelően bővüljön a szolgáltatási háttér is. a főtitkár utalt arra, hogy az országuti segélyszolgálatnak ma már 110 gépkocsija van. a segélykocsik zöme a jólismert ,,sárga angyal,,, trabant gépkocsi, de az idén már jónéhány lada combi is található közöttük. előnyük a kiskocsikkal szemben, hogy a sulyosabban hibás autókat is képesek bevontatni a szervizbe.

az autóklub ebben az évben 12 uj müszaki állomást helyezett üzembe, néhány régebbit felujitott. jelenleg 25 müszaki állomás van az országban, ahol a jármüvek müszeres vizsgálatát és beállitását végzik el. jövőre - a tervek szerint - ezek az állomások az országban szinte mindenütt kiépülnek. a szolgáltatások bővitésére egyszemélyes mini segélyállomásokat telepitenek, egyelőre 50 községben. ezeken az állomásokon olyan müszaki alapszolgálatatásokat nyujtanak, amelyek a gépkocsi ,,menetkészségének,, helyreállitásához szükségesek.

ezt követően a külföldi küldöttek tartottak tájékoztatót klubjuk helyzetéről és tevékenységéről, majd délután szekciókban folytatták a tanácskozást. /mti/

bi/s/bam/sa ie
16.21 241181 1677

BP

-.-

sb0049 4 180 mtib1060

véget ér a novemberi tavasz

1981. november 24. - áprilisi időjárás volt jellemző a kárpát-medencére az elmult napokban, kedden országszerte 15 fok körüli hőmérsékletről érkezett jelentés az intézet állomásairól az országos meteorológiai szolgálathoz. budapesten délben 16 fokot mértek. ez a sokévi átlagnál 10 fokkal magasabb hőmérséklet nem egyedülálló. tavaly is 16 fok volt november 24-én - igaz ezt megelőzően csupán 1911-ben mértek ilyen ,,meleget,, ezen a napon. a szokatlanul enyhe idő egyébként a dél-nyugati irányból a kárpát-medencébe áramló szubtrópusi eredetü légrétegnek tulajdonitható.

a novemberi tavasz azonban a prognózis szerint gyorsan elmulik. szerdán várhatóan sarkvidéki hideg levegő tör északról közép-európába, ami nálunk is zuhanásszerüen csökkenti a hőmérsékletet. a déli órákban előreláthatóan alig 10 fok lesz, s a következő napokban ennél is alacsonyabb hőmérsékletek alakulnak ki. a lehülést viharos szél követi, s még rövid hózáporok is előfordulhatnak. /mti/

kg/sa/bam/gw pr

16.38 241181 1031

-.-

sb0050 4 150 mtib1061

oit-ülés/1.rész/

1981. november 24. - hazánk több mint 430 ezer hektárnyi védett területének eddig még csak kis hányadát kapcsolták be az idegenforgalomba, pedig a szép tájak, a sajátos állat- és növényvilág különleges vonzerejének idegenforgalmi hasznositása igen célszerü lenne - állapitották meg az országos idegenforgalmi tanács keddi ülésén, melyet sághy vilmos belkereskedelmi miniszter, az oit elnöke vezetett.

a tanács megtárgyalta az országos környezet- és természetvédelmi hivatal jelentését a környezet- és a természetvédelem, valamint az idegenforgalom kapcsolatáról. leszögezték, hogy a környezetvédelem céljai és az idegenforgalom érdekei nem ellentétesek egymással. a környezet minőségének javitása elsőrendü feltétele a kulturált idegenforgalomnak. hangsulyozták, hogy az idegenforgalmi területek bővitésével párhuzamosan gondoskodni kell a megfelelő kényelmi és

BP

higiéniai berendezésekről, igy például pihenőhelyek, esőbeállók, kutak és szeméttárolók kialakitásáról.

az oit foglalkozott az 1981. évi idegenforgalom főbb tapasztalataival is. megállapitotta: az elmult években kibontakozott kedvező tendenciák idén is folytatódtak. figyelemre méltó eredmény, hogy a dollárban elszámolt bevételek a tervezetet meghaladóan, mintegy 17 százalékkal növekedtek ebben az évben és elérték a 210 millió dollárt. az előzetes számitások szerint a multévinél mintegy 8 százalékkal több, összesen körülbelül 15 millió külföldi látogatott magyarországra. a turisták száma meghaladta a 10 milliót, a vendégéjszakák száma pedig a 70 milliót. 1981-ben az idegenforgalmi alapban rendelkezésre álló 230 millió forint döntő részét infrastrukturális fejlesztésekre, a környezeti kulturáltság javitására forditották. egyebek közt ezeknek is köszönhetően, valamelyest javult a vendégfogadás szinvonala. a magyar-osztrák gazdasági konstrukció keretében eddig hat szálloda épitését kezdték meg, s ugyancsak most épitik a hegyeshalmi uj közuti határátkelőhelyet, amelyet valószinüleg még a jövő év első felében átadnak.

bővült a hazai lakosság turizmusa az előző évhez viszonyitva. sikerült javitani az ifjusági turizmus feltételein is. a külföldre utazó magyarok száma 10-12 százalékkal emelkedett: 5,5 millióan utaztak határainkon tulra.. /folyt.köv./rj bam ie

16.43 241181 2282

-.-

sb0051 4 160 mtib1062

jugoszláv tankönyvek

1981. november 24. - kapcsolataink a jugoszláv szocialista szövetségi köztársasággal a müvelődés, az oktatás területén sokszinüek, gazdagok, mindkét fél számára hasznosak. a kapcsolatokban kiemelkedő szerepe van a nemzetiségek kulturális nevelését, anyanyelvi oktatását elősegitő együttmüködésnek, amely a nemzetiségek összekötő hid szerepéről vallott azonos felfogáson alapszik, - állapitották meg egyebek között a magyar-jugoszláv tankönyvi vegyes bizottság kedden megkezdődött, s november 27-ig tartó ülésén. budapesten, a tankönyvkiadó vállalatnál rendezett tanácskozáson értékelték a magyar-jugoszláv tankönyvi vegyes bizottság munkáját, számbavették az utóbbi két évben végzett közös munkát. elmondották: ez idő alatt magyarországon 25 féle tankönyvet vettek át a jugoszláv kiadóktól a hazai horvát, szerb, szlovén, nemzetiségi oktatáshoz, és 250-300 között van azoknak a könyveknek a száma, amelyek együttmüködéssel készültek.

BP

a vegyes bizottsági ülés kiemelkedő eseményeként kedden a jugoszláviai tankönyvkiadók termésből kiállitás nyilt a liszt ferenc téri könyvklubban. a tárlaton 500 könyvet mutatnak be. az alsó- és középfoku oktatás kötetei mellett láthatók különféle munkafüzetek, házi olvasmányok, kézikönyvek és egyéb, a tanulást segitő kiadványok. a müvek többek között szerb-horvát, horvát-szerb, szlovén, macedon, albán, magyar, szlovák, bolgár, olasz, török nyelven készültek. az 500 tankönyvből 145 kötet az ujvidéki tankönyvkiadó intézet kiadványa. a kiállitást hanga mária müvelődési miniszterhelyettes nyitotta meg. /mti/

km/dg/sa pr
16.44 241181 1602

-.-

sb0052 4 150 mtib1063

oit-ülés /2.rész

a tanács állást foglalt amellett, hogy a magyar lakosság utazási, üdülési feltételeit jövőre tovább kell javitani. az ötnapos munkahét bevezetése is szükségessé teszi, hogy az utazási irodák, a szállodavállalatok és az idegenforgalmi hivatalok növeljék az olcsóbb szállás- és étkezési kinálataikat, s bővitsék programjaikat a belföldi turisták részére.

a továbbiakban a tanács a négy kiemelt üdülőkörzet fejlesztésének tapasztalatait értékelte. megállapitotta, hogy a balatoni üdülőkörzet közmüellátottsága a fejlesztések eredményeként jelentősen javult. az ivóvizellátás is kielégitő. a szennyviztisztitó -telepek kapacitásának bővitésével 13 százalékról 40 százalékra nőtt az ivóviz és a tisztitott szennyvizek aránya. a kereskedelmi szállásheyek közül a kempingek 10 ezer férőhellyel bővültek, s a tervezettnél nagyobb mértékben szélesedett a fizető vendéglátás. a vizellátás és a szennyvizelvezetés, megoldották a tó vizszintjének állandósitását, s a megfelelő beavatatkozás hatására javult a viz minősége. tervszerüen folyik az üdülők épitése, valamint a vizisport és az ifjusági üdültetés központjainak további fejlesztése. a dunakanyarban legjelentősebb eredmény a regionális vizellátó rendszerek megépitése és a vizbázisok létrehozása a folyam jobb és balpartján. ezzel javult a terület vizellátása, ám továbbra sem megoldott a szennyvizelvezetés. a mátra, bükk üdülőkörzetben minőségi változást hozott az ellátásban a nagy alapterületü üzletek, önkiszolgáló éttermek épitése és a gyorsitott pavilonépitési program. /mti/

t bi rj bam ie

√ hálózata. a velencei tavi üdülőkörzetben szintén megfelelő

16.44 241181 1585

BP

- -

sb0053 4 150 mtib1065

papiripar és energia

1981. november 14. - évi 100-150 millió forint értékü energia megtakaritását tervezi a papiripar a hatodik ötéves tervidőszak végére. a megoldás módszereiről tanácskoztak a szakemberek kedden délután a mtesz papir- és nyomdaipari müszaki egyesületében. elhangzott: a következő öt évben azt kivánják elérni, hogy a gyárak egy tonna papirt 1.5 millió kiló-kalória hő és 690 kilowattóra villamosenergia felhasználásával állitsanak elő.ezzel annyi hő- és villamosenergiát takaritanak meg az iparágban, amennyi többezer lakás egész évi fütéséhez és világitásához elegendő.

a szakemberek szerint jelentős eredmény érhető el a papirgyártáshoz kapcsolódó erő- és kazántelepek, valamint a villamosenergia-elosztó rendszerek veszteségeinek csökkentésével. ugyancsak megoldható, hogy a gyártás során kevesebb legyen a kárba veszett hő- és villamosenergia. a technológia változtatása viszont nem célszerü, hiszen egy-egy uj papirgyártó gépsor több milliárd forintos beruházást igényelne. a házilag elvégezhető kisebb-nagyobb módositásokra azonban az ország valamennyi papirgyárában lehetőség van. igy például a sok energiát fogyasztó papir alapanyag-őrlés ideje a kész termék minőségének romlása nélkül lerövidithető. a müszaki és technológiai módositások mellett segithetnek a takarékosságban a hatékony szervezési intézkedések is. /mti/

16.51 241181 1367

-.-

sb0054 4 160 mtib1066

magyar-bolgár történésztalálkozó

1981. november 24. - magyar-bolgár történeti és kulturális kapcsolatok cimmel tudományos ülésszak kezdődött kedden budapesten a hadtörténeti intézet és muzeum épületében - a bolgár államalapitás 1300. évfordulója alkalmából. kétnapos programja van a két ország tudósai, történészei találkozójának, amelyet az mta filozófiai és történettudományok osztályának magyar-bolgár történész vegyes bizottsága és az elte kelet-európa története tanszéke közösen hivott össze.

az első napi tanácskozáson elhangzott, hogy országainkat, a magyar és a bolgár népet sok szállal kapcsolja össze az elmult évszázadok hagyománya, amely nemzeteinket formálta, gyakran sujtotta és felemelte. az előadók - magyar és bolgár történészek, kutatók -

BT

egyebek között szóltak arról, hogy mindkét országban költők és tudósok szentelték magukat a két nép közti közeledés, egymás jobb megismerése ügyének. a bolgár irodalomra és müemlékekre felfigyelő kazinczy gábortól és kanitz félixtől a bolgár fauna és flóra fáradhatatlan kutatóján, frivaldszky imrén és a régész fehér gézán át egészen bartók béláig, aki a ,,bolgár ritmus,, révén kapcsolta európához a bolgár népzenét, és a fiatalon elhunyt nagy lászlóig, aki a bolgár költészet remekeit szólaltatta meg magyar nyelven.

szerdán folytatódik a történésztalálkozó. /mti/

of/pá/dg/sa pr
16.54 241181 1368

-.-

sb0055 4 150 mtib2040

,,gyártót keresünk,,

1981. november 24.- az agrotröszt és a megév közös - kedden az agrotröszt bemutató termében megnyilt - kiállitásán olyan mezőgazdasági pótalkatrészeket mutatnak be, amelyekre hazai gyártót keresnek.

az első alkalommal megrendezett bemutatót széles körü elemzőmunkával készitették elő, azokból az import berendezésekhez szükséges gépegységekből - számszerint 480-ból - alakitották ki a kiállitást, amelyek a leggyakrabban szerepelnek a hiánycikklistákon.

a mezőgazdaságban használatos gépek 50-55 százaléka külföldi eredetü, s egy részük alkatrészutánpótlása gyakran akadozik. ennek ellensulyozására az agrotröszt hazai vállalatoknak ad megbizást a gyártásra. jelenleg már megközelitően 1500 féle alkatrészkészül itthon a külföldi gépekhez, évi mintegy 700 millió forint értékben. hozzávetőleg 140 vállalat segit igy a mezőgazdaságnak.

a kiállitás is jelzi - további partnerekre lenne szükség. vállalkozásukat az agrotröszt elősegiti azzal is, hogy a kiállitáson szereplő alkatrészek gyártására a jelentkező partnerekkel négy évre, vagy akár hosszabb időre is szerződést köt. mintegy harmincféle alkatrész előállitására máris akadt jelentkező.

a kiállitás december 5-ig várja az érdeklődőket, naponta reggel 9 órától délután 3 óráig tekinthető meg a vi. bajcsy-zsilinszky ut 57. szám alatt. /mti/

kg bam rj ie

17.12 241181 1372

BP

sb0056 4 150 mtib2041

kgst szekcióülés-dunaujváros

1981. november 24. - az energiatakarékos kohászati technológiák és termelőberendezések elterjesztéséről tanácskozik dunaujvárosban a kgst vaskohászati állandó bizottságának energetikai és környezetvédelmi szekciója. a kedden kezdődött négy napos konferencián hét kgst tagország és jugoszlávia képviselői áttekintik a vaskohászati együttmüködésben korábban elfogadott programok megvalósulását és megvitatják a további közös feladatokat az energiamegtakaritási lehetőségek kihasználásában.

az ülésszak résztvevői megismerkednek a dunai vasmü energiatakarékos eljárásaival, a másodlagos energia, a füstgázhasznositás eredményeivel, tanulmányozzák a viztisztitó és ércporszürő berendezések, a környezetvédelmi beruházások müszaki és gazdasági kérdéseit. a kgst vaskohászati állandó bizottság szekcióülése pénteken a megállapodásokat rögzitő jegyzőkönyv aláirásával zárul dunaujvárosban./mti/

zsi rj st pr

17.19 241181 0953

-.-

sb0057 4 160 mtib2042

kun béla szobrot avattak

1981. november 24. - kun bélát ábrázoló mellszobrot avattak kedden debrecenben, a kossuth lajos tudományegyetem kollégiumának parkjában. a kollégium, amely 400 egyetemistának ad otthont, 1968 óta viseli az internacionalista forradalmár nevét. a mészkőből faragott szobor máthé istván hódmezővásárhelyi szobrászmüvész alkotása./mti/

tár rj st pr

17.25 241181 0388

BP

-.-

sb0058 2 130 mtib2043

cimea ülés

1981. november 24. - hazatért brazzaville-ből a magyar uttörők szövetségének delegációja, amely varga lászló főtitkár vezetésével november 13-20 között résztvett a cimea /gyermek-és ifjúsági mozgalmak nemzetközi bizottsága/ elnökségének ülésén, valamint az azt követő - az afrikai gyermekszervezetek képviselőinek jelenlétében tartott -tanácskozáson.

a demokratikus ifjusági világszövetség szakositott gyermekszervezete több mint 20 éves történetében most először ülésezett európán kivül a kongói népköztársaságban a szervezet vezető testülete. a kongói uttörő szervezet vezetője egyuttal a cimea elnökének tisztségét is betölti. az elnökségi ülés - a jövő év közepén sorra kerülő vi. cimea közgyülésre készülve - áttekintette a legutóbbi - 1978 februári - berlini közgyülés óta végzett munkát és jóváhagyta a vi. közgyüléséig érvényes munkatervet. az elnökség öt uj szervezet - az afganisztáni, a laoszi, a libanoni és a madagaszkári uttörőszervezet, valamint a namibiai swapo uttörőszervezetének - tagfelvételi kérelmét fogadta el és ezzel 62-re növekedett a cimea tagszervezeteinek száma. a magyar szervezet meghivására a cimea elnöksége ugy döntött, hogy soronkövetkező ülését budapesten tartja meg.

az elnökségi ülést követően a cimea tag- és baráti szervezetei részvételével kétnapos kerekasztal tanácskozást is szervezett az afrikai gyermekek helyzetéről. a felszólalók aggódva szóltak a namibiai, az angólai és dél-afrikai gyermekek életéről, azokról az embertelen körülményekről,, amelyek közé a fajüldöző dél-afrikai rezsim politikája kényszeriti őket. elhatározták, hogy a jövőben tovább fokozzák szolidaritásukat a rendkivül rossz, sok esetben háborus körülmények között élő gyermekekkel.

a találkozó végén a szervezők brazzaville központjában dél-afrika népeivel, gyermekeivel való szolidaritási nagygyülést rendeztek. /mti/

km dg rj pr

17.36 241181 1899

BP

-.-

sb0059 4 160 mtib2044

emlékezés révay józsefre

1981. november 24. - révay józsefre, a neves klasszika-filológusra és íróra emlékeztek kedden szülővárosában, kecskeméten. születésének 100. évfordulóján a tudomány és technika házában emlékülést tartottak, ahol méltatták irodalmi munkásságát, gazdag életmüvét. /mti/

lász, rj st pr

17.40 241181 0326

-.-

sb0060 4 160 mtib2045

a film az iskolában

1981. november 24. - kedden befejeződött szolnokon a filmmüvészet szerepe az iskolai oktató és nevelő munkában cimmel rendezett kétnapos országos tanácskozás. a filmgyártók, filmforgalmazók és pedagógusok eszmecseréjén több olyan javaslat is elhangzott, amelynek megvalósulása elősegitheti, hogy a fiatalok értőbb élvezői legyenek a filmmüvészeti és televiziós alkotásoknak. igy például javasolták, hogy az általános iskolában tanári irányitással válasszák ki a heti tévé-müsorból a megnézendő programokat, s azokat a látottak után közösen beszéljék meg. módot lehetne találni arra is, hogy az általános iskolában megismertessék a gyerekeket a fotózás alapismereteivel, ami nagyban hozzájárulna a képi látásmód alapjainak elsajátításához. a televiziótól azt kérték, hogy a középiskolai filmesztétika órákhoz ajánlott alkotásokat ne délután, hanem az esti órákban -esetleg a kettes programon - sugározza, mert a jelenlegi müsorrend mellett a diákoknak egyéb elfoglaltságaik miatt nincs idejük a filmek megtekintésére. az országos pedagógiai intézet egy olyan kiadvány összeállitását vállalta, amelyben feltüntetik az iskolai vetitésre alkalmas játék - és kisfilmek jegyzékét, beszerzési helyét és feltételeit. az iskolai vetitéseket szervező pedagógusoknak nagy segitséget nyujtanak majd a megyei moziüzemi vállalatoknál létrehozott egységes közmüvelődési filmtárak is./mti/

laz rj st pr

18.01 241181 1425

BP

-.-

sb0061 4 150 mtib2053

gyümölcslé - gazdaságosabban

1981. november 24. - évente mintegy 120 ezer tonna gyümölcsből 80 millió liter gyümölcslevet készitenek a hazai konzervgyárakban és az állami gazdaságok üzemeiben. a hagyományos préselési eljárásnál a veszteség, az ugynevezett préstörköly 25 százalék, amit legfeljebb takarmányozásra vagy komposztálásra használnak fel, holott ebből további 25 millió liter gyümölcslét lehetne előállitani.

a korszerü gyümölcslé készitési eljárásokról, a préstörköly gazdaságosabb hasznositásáról tanácskoztak kedden a konzervipari szakemberek a mtesz élelmezésipari tudományos egyesületében.

magyar kutatók dolgozták ki a 60-as évek elején azt a módszert, amelynek segitségével a gyümölcs 90-94 százaléka hasznositható. a nagykőrösi konzervgyárban vezették be kisérletképpen 1962-ben az extrahálásnak /vizes kioldás/ nevezett eljárást, s négy éven keresztül sikeresen készitettek alma- és birsalma levet. üzemszerü gyártásra azonban megfelelő gépek hiányában azóta sem került sor. külföldön viszont átvették és továbbfejlesztették a magyar technológiát. már nyolc esztendeje üzemel például olyan dán gépsor, amely extrahálással a gyümölcsöt csaknem teljes egészében gyümölcslévé dolgozza fel. hasonló gépek ma már európa-szerte müködnek.

nálunk a közeljövőben a szobi gyümölcsfeldolgozóban helyeznek üzembe két olyan import-berendezést, amely a gyümölcsök teljes kilugozására alkalmas. a szakemberek véleménye szerint az extrahálás általános hazai alkalmazása a gazdaságosabb gyümölcsfeldolgozáson kivül az export növelését is lehetővé tenné. a nyugat-európai piacokon ugyanis nagy az érdeklődés a magyar gyümölcslevek, különösen az almalé iránt, a jelenlegi mennyiség másfélszeresét is szivesen megvásárolnák. exportra most is viszonylag nagy mennyiség jut, mert a hazai fogyasztók kevéssé élnek a lehetőséggel, itthon egy lakosra számitva évente csak 2 liternyi gyümölcslevet adnak el. más európai országokban a fogyasztás jóval magasabb: bulgáriában és csehszlovákiában 4 liter, az ndk-ban 6 liter, svájcban és az nszk-ban 10 literen felül van az évi egy főre jutó gyümölcslé fogyasztás.

a tanácskozáson a szakemberek kettős feladatot szorgalmaztak: fokozottan tájékoztatni a lakosságot a gyümölcslé fogyasztásának előnyeiről, s megteremteni a müszaki feltételeket a gyümölcs - különösen az alma - gazdaságos feldolgozásához. az ehhez szükséges gépek üzembe helyezése előnyös, mert költségük a számitások szerint két év alatt megtérül./mti/

t mg rj sl pr

18.26 241181 2514

BP

sb0062 4 130 mtib2054

időjárásjelentés

1981. november 24. - a meteorológiai intézet jelenti november 24-én, kedden este:
szeles, hűvösebb idő.

várható időjárás az ország területére szerda estig: felhőátvonulások és élénk, gyakran erős, sőt néha viharos északnyugati szél várható. elszórtan lesz rövid ideig tartó záporeső. a nappali felmelegedés jelentősen gyengül. kora délutánra már csak 6-11 fok közötti hőmérséklet várható. /mti/

tr/gw pr

18.39 241181 0474

-.-

sb0063 4 150 mtib2056

visszaéltek hivatalukkal

1981. november 24. - hivatalukkal visszaélő volt tanácsi dolgozók ügyében hozott ítéletet kedden a nyíregyházi megyei bíróság. mint arról a közelmultban a kék fény adása is beszámolt, a máriapócsi nagyközségi közös tanács volt elnöke orosz józsef és vb-titkára csapó miklós a belvizes lakások felmérésénél több esetben nem létező házakról állítottak ki adatfelvételi lapokat. ilymódon olyan személyek is részesültek a kamatmentes kölcsönből, akik nem szenvedtek belvizes kárt, illetve akiknek nem is volt belvizes területen lakóházuk. orosz józsef az egyik kölcsönigénylő személyi igazolványába hamis adatot jegyzett be, hogy részesülhessen az anyagi támogatásban. az ügyletben a közvetítő szerepét pénzes sándor kőműves kisiparos töltötte be. a volt tanácselnök és a vb-titkár pénzt is elfogadott a jogtalanul belvizes kölcsönhöz jutó családtól. a vizsgálat során arra is fény derült, hogy orosz józsef és csapó miklós hivatali hatalmával visszaélve a tanács építési szakembereit szabálytalan dokumentumok kiadására birta rá, pénzes sándor pedig a máriapócsi tanács részére végzett kivitelezői munkánál túlszámlázást követett el.

BP

a nyíregyházi megyei bíróság orosz józsefet egy évi és négy hónapi szabadságvesztésre. két évre a közügyektől való eltiltásra és háromezer forint pénzbüntetésre, pénzes sándort tíz hónapi szabadságvesztésre, egy évre a közügyektől való eltiltásra, és tízezer forint pénzbüntetésre ítélte. csapó miklós, volt vb-titkár büntetése: egy évi szabadságvesztés, egy évre a közügyektől való eltiltás, valamint háromezer forint pénzbüntetés. az ügyben szereplő további vádlottak közül a bíróság két személyt 30 napi,pénzbüntetésre átváltható elzárásra ítélt, egy személyt egy évi időtartamra próbára bocsájtott, egy vádlottat pedig felmentett. az ügyész orosz józsef, pénzes sándor és csapó miklós esetében sulyosbitásért fellebbezett, ugyancsak fellebbeztek az említett vádlottak, valamint védőjük is. ügyük másodfokon a legfelsőbb bíróság elé kerül./mti/

kal st rj pr

18.52 241181 2037

-.-

sb0064 4 150 mtib2057

olaj - ütőből

1981. november 24. - egy szinte feledésbe merülő régi mesterséget, az olajütést müvelik még ma is borsodban, az encsi zója termelőszövetkezet forrói kisüzemében. az ipari müemléknek is beillő gépekkel naponta mintegy tíz mázsányi napraforgómagot dolgoznak fel és ebből körülbelül százkilencven-kétszáz liter étolajat nyernek. az olajütő gépek egy részét a század elején a hazai gépgyárakban készitették, a másik fele pedig falusi mesterek munkája. a különféle müveletek elvégzésére szolgáló berendezések, a hajaló, a daráló, a pörkölő és a prés összehangolt müködtetéséről pedig két villanymotor hajtotta transzmisszió gondoskodik.

az olajütőt - melyet jelenlegi formájában 1968-ban állitottak üzembe - észak-magyarország egész területéről fölkeresik a gazdák, hozzák ide a terményt egerből, mezőkövesdről és sárospatakról is. a kisüzem müködtetését a hagyományokhoz hiven igen gazdaságosan szervezték meg: a tüzelőanyagként a napraforgók lehántolt héjja szolgál, a sajtolás után visszamaradt pogácsákat pedig takarmánynak adják el. az idei termés feldolgozását és a munkát a keresettől függően várhatóan a jövő év március-áprilisáig folytatják./mti/

hag az rj pr

19.54 241181 1205

BP

-.-

sb0065 4 130 mtib2058

guineai demokrata párt küldöttsége

1981. november 24. - az mszmp központi bizottságának meghivására kedden hazánkba érkezett a guineai demokrata párt küldöttsége bela doumbouya-nak, a központi bizottság tagjának vezetésével. a delegációt a ferihegyi repülőtéren nagy gábor, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője fogadta./mti/

i tr dg rj pr

19.57 241181 0377

-.-

sb0066 4 130 mtib2059 /embargó 21 óráig/

viliam salgovic magyarországi látogatása

1981. november 24. - apró antalnak, az országgyülés elnökének meghivására viliam salgovic, szlovák kommunista párt kb elnökségének tagja, a szlovák nemzeti tanács elnöke és kisérete november 23-24-én baráti látogatást tett magyarországon.

viliam salgovicot fogadta apró antal. eszmecserét folytattak a törvényhozás, a képviselői munka tapasztalatairól, időszerü belpolitikai kérdésekről, a magyar-csehszlovák kapcsolatok egyes aktuális kérdéseiről. a baráti légkörü beszélgetésen jelen volt andrej barcák, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete.

viliam salgovic találkozott háry bélával az mszmp győr-sopron megyei bizottsága első titkárával és mokri pállal a komárom megyei tanács elnökével, országgyülési képviselőkkel.

a vendégek látogatást tettek az ikarus székesfehérvári gyárában és a bábolnai mezőgazdasági kombinátban. /mti/

i rj dg pr

20.47 241181 0939

BP

-.-

sb0067 4 800 mtib2063

mai belpol. hireink tartalomjegyzéke/1 rész/

1981. november 24.

sb0001 huszonhatezer uj otthon
sb0002 több a fiatal kisiparos
sb0003 szives vendéglátásból - rablás
sb0004 utazási kedvezmények
sb0005 kubai balettest
sb0006 több meggy, szilva
sb0007 müszer a vizben
sb0008 kenyérgyár lesz sopronban
sb0009 jávorantilop a mecseki zoo-ban
sb0010 gabonasiló - 16 nap alatt
sb0011 balatoni madáridegenforgalom
sb0012 védőpáncél az ekevasnak
sb0013 lilalábu pereszke
sb0014 törölve
sb0015 törölve
sb0016 veress péter moszkvába utazott
sb0017 törölve
sb0018 tüz a martfüi cipőgyárban
sb0019 müszaki folyóirat kiállitás
sb0020 elhunyt ziegenheim sándor
sb0021 halálos közlekedési balesetek
sb0022 könyvtárügyi konferencia
sb0023 életmentő kitüntetése
sb0024 munkásmozgalmi emléktábla
sb0025 iskola a müvelődési házban
sb0026 felkészülés a téli forgalomra
sb0027 próbaüzem a szennyviztisztitóban
sb0028 müvészetszociológiai tanácsok
sb0029 ciprusi háttér /1 rész/
sb0030 cigánycsaládok uj otthonban
sb0031 a tit a gyermekek körében
sb0032 ciprusi háttér /2. rész/
sb0033 időjárásjelentés
sb0034 pedagógiai konferencia /1 rész/
sb0035 pedagógiai konferencia /2. rész/
sb0036 a krupp-widia bemutatója
sb0037 észt delegáció budapesten
sb0038 magyar szállitópályák
sb0039 munka- és védőruházat
sb0040 mnot küldöttség
/folyt./

gw
22.52 241181 1330

BP

-.-

sb0068 4 800 mtib2064

belpol. hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 bartók emlékérem doráti antalnak
sb0042 kovács mátéra emlékeztek
sb0043 baleset
sb0044 tanácskozás az alkoholizmusról
sb0045 szinházak müszaki fejlesztése
sb0046 kiváló termékek
sb0047 a fiatalkoruak magas-vérnyomás betegségéről
sb0048 autóklubok
sb0049 véget ér a novemberi tavasz
sb0050 oit-ülés /1 rész/
sb0051 jugoszláv tankönyvek
sb0052 oit ülés /2. rész/
sb0053 papiripar és energia
sb0054 magyar-bolgár történésztalálkozó
sb0055 ,,gyártót keresünk,,
sb0056 kgst szekcióülés - dunaujváros
sb0057 kun béla szobrot avattak
sb0058 cimea ülés
sb0059 emlékezés révay józsefre
sb0060 film az iskolában
sb0061 gyümölcslé gazdaságosabban
sb0062 időjárásjelentés
sb0063 visszaéltek hivatalukkal
sb0064 olaj - ütőből
sb0065 gunileai demokrata párt küldöttsége
sb0066 viliam salgovic magyarországi látogatása
/mti/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor János
szerkesztették: halasi György, izsák erika, fehér péter

v é g e

22.53 241181 1049

BP

-.-

M.T.I. Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/K

Belföldi hírek

budapest, 1981. november 25. bel s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1002

népfront - vizellátás/1. rész/

1981. november 25. - a jó minőségü, vezetékes ivóviz iránti igények kielégitéséhez a hálózat bővitésének ujabb forrásait, egyszerübb - a célnak megfelelő, de a jelenleginél olcsóbb - megoldásait szükséges megteremteni, s a rendelkezésre álló fejlesztési összegeket ésszerübben felhasználni. igy összegezhetők annak a vizsgálatnak a tapasztalatai, amelynek során vizkészleteink helyzetéről, az ivóviz ellátás gondjairól kaptak képet a hazafias népfront több munkabizottságának tisztségviselői, a felmérésbe bevont szakértők segitségével. a vizsgálat megállapitásait nemrégiben a hnf országos titkársága is megvitatta.

a népfront-mozgalom figyelmét a téma társadalmi fontossága indokolja: a vizellátás fejlődésének nagy eredményei az utóbbi években talán még élesebben rajzolják ki az elmaradásokat, a mind sürgetőbb tennivalókat. több mint két millió állampolgár ugyanis ma még nem jut vezetékes vizhez, annak ellenére, hogy az utóbbi évtizedekben a vizgazdálkodási társulatok 800 község ellátását és 100 falu csatornázását oldották meg. mintegy 1600 településünkön -főként apró falvakban, tanyákon - továbbra is hiányoznak a vezetékek, somogy megyében például 116, baranyában pedig 130 helységben nincs iható viz, nógrád többtucat falujában csak palackozott vizet kaphatnak a csecsemők.

BP

91